
Prædiken til 2. Juledag

En prædiken af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Prædiken til 2. Juledag	4
2. Juledag	4
Metadata om værket	4
Metadata om værket	4

Prædiken til 2. Juledag

2. Juledag

Prædikedag 2. Juledag

Prædikedato 26. december 1922

Prædiketekst Matthæus 23,34-39

Prædikested Ryde Kirke på Lolland

Prædiken ID P261222-01

Kilde KMF-nr. 12.11.01 ('1923' skrevet på manuskript men af Munk dateret 2. juledag 1922)

1923

Skygger der hælder mod Graven

Blomster, der bøjes mod Jord

Muld og Mullen — Sol — Muld og Mullen, Gaade

Solskin og Dugg — Storm — Hagl — Le! eller raadne i Regnvand

— Spørløst væk.

Skygger, der hælder mod Graven — vort Liv uegentligt — kun en Afglans af noget virkeligt;? Sjælen? Vi ser paa hverandre; *hun* falder af paa det, *han* ikke langt igen — nej, for vi er Skygger — Solen nær Vest — Skyggen omsider vandret — langs med Jorden — Doktor Latin — Kiste — ud til de alt forsvundne Skygger.

Skygger er vi — selv i Dag mindet derom — de døde paa Kirkegaarden — var vi Digtere: de lytted til Orglet og undredes ved det nye skarpe Lys — men Sandhed i Kirken, og Sandheden i de Øjne, vi smilte til, de Kinder, vi klapped, dér — Jordvand siver om dem, og vi selv engang — Nej — Og det er vor hele Viden, vor eneste — og vi maa have noget at bygge paa for at leve — og denne vor Viden, er Münchhausens Haar — — og Slægterne vrider Hænder: giv os Viden; thi Viden er nødvendig, og den, vi har, er Gru.

Ned ad Galilæas Høje kom en Ungersvend — stolt Gang, tilbagekastet Pande, dog saare Fødder i Smaasten og glødende Ørkensand, han af Nation Jøde, Tømrer af Profession, men Modstandere siger: Drivert, vil hellere drive Tiden hen med Snak end tage sig noget nyttigt til. Han møder Slægtens Viden: Døden er alle Tings Maal: de maa slaa Blikket ned — og det skifter af Smil og Lyn i hans Ansigt, da han siger: *Det er Løgn, det er Løgn.* Hvad I ser med Øjne og hører med Ørene, passer ikke. Døden er ikke. Forraadnelsen er ikke.

Han lyver, Jairi Datter! op! Lasarus! Op!

Korsfæster! op! Og Verden staar for ham i Dag som dengang i den store — ak største Hob ligeglade, de, der spotter ham, de, der hader ham, de, der ynker ham stakkels Idealist — de, der vil som *han* siger, men ikke kan tro ham, og de værste: de, der hylder ham for Fordels Skyld: Hyklerne. Men han smiler imod dem, og hans Kirke blomstrer, og han siger stadig: *det er Løgn, det er Løgn.* Og den fattige Tømrersvend kan sige det saa myndigt, at simple Fiskere og enfoldige Bønder og rige Proprietærer og vise Professorer omskabes og bliver til Stefanusser, hvis Ansigt straalere i Døden for hans Navn.

Er det da alt, hvad han gjorde? Nej. Mer end blot Kritik og at udkaste Tvivl. Thi han sagde: Gud er alts og alles Raader, og Livet er hans og trods alt skønt. Og det har Værdi og det skal leves under Ansvar. Thi Døden er kun Indgangsport til den Store Retssal, hvor Dom skal holdes over dig og dit Liv. Og efter Dommen skal du stadig leve; thi Livet hører ikke op og Døden er ikke til. — Og det ved da ethvert Menneske, der har valgt at tro den fattige Tømrer frem for sit eget Syn, sin egen Dømmeevne; der har taget mod hans Tilbud, i Stedet for Viden Visshed, Troens Visshed — at Livet skal leves under Ansvar, at du og jeg skal staa til Regnskab for det — en letsindig Ungdom, en fortravlet eller lad Manddom, en sløvet Alderdom ved det ej, men du og jeg, der hverken er letsindige eller for travle eller lade eller sløvede, vi ved det: under Ansvar skal Livet leves — og Livet har Evighedsværdi.

De store Religionsstiftere tog Viden fra Verden og gav den Visshed i Stedet.

Men hvad vil jeg med denne mørke Tale og hvad vil Kirken med sit bistre Ansigt i denne Dags Text midt i den glade Jul? Og hvorfor siger vi dette til en kakkelovnshyggelig og konfektgnaskende Menighed? Fordi Kirken vil Sandhed, og Julen skal bringe ikke Hyggens, men Kristendommens Evangelium, og Kristend. er ikke Jesusbarnet, men Jesus — Drengen, der i Gaar laa smilende i Vuggen, er i Dag blevet Mand — Ørneungen har faaet Kløer — og frygtelig er hans Tale til de Mænd, der vidste, de levede Livet under Ansvar, og tog sig Ansvaret let.

Jeg hørte Klager over sidste Præken for meget om Livet her og for lidt om det hinsidige. Jeg tager mig den Klage let. Om det hinsidige vides lidet: teologisk Kløgt og digterisk Nyfigenhed — Menneskespind. Men om Livet her gælder det — om det talte Jesus — *det* skal leves under Ansvar — her skal Indsatsen sættes ind — *mit* Ønske at tale om Livet her og faa det sat i Forhold til det evige, til det virkelige, til Gud. Og tale ikke

begejstrende til mange: det var en god Prædiken ligeglad, men til den enkelte, om dog et Ord fik Værd og Betydning for een Sjæl. Og Ordet i Dag er da det om den enkeltes Ansvar — om det at faa Gud ind i alle Livets Forhold, ikke Søndagstemning, ikke Julestemning — nej, Tømrersvendens Gud er Hverdagens Gud. Og hans Gud er vor Gud, er din Gud, er min. Den Gud, hvis Nærhed jeg aner, naar jeg tænker paa 2 gamle Forældres nøjsomme Selvopofrelse, naar jeg ser ind i 2 blanke, rene Pigeøjne, eller føler mig glad i muntre Kammeraters Ungdomssamlag eller du maa føle, du Mand dernede, naar en lille Barnehaand lister sig ind i din ru Arbejdshaand eller, du Moder, naar du faar Held til at gøre det ret hyggeligt for Mand og Børn er dog den samme Gud, Jesus kendte, naar han var til Bryllup i Kana og holdt Lystigheden ved Lige med Vin, naar han sad til Bords og spøjte hos Venner eller naar han lagde Hænderne paa smaa Krøltophoveder og signede dem. Og den Gud, der svæver over sorte Vande, naar Tvivlens gale Spøgelse truer mig, naar Sorg og Nød og Elendighed overvælder mig, naar Verdens Uretfærdighed, naar Ligstank fra Verdenskrigens Valpladser slaar mig i Møde, naar Skandaler ved Bispevalg, naar Bankkrak og Fallit, Utroskab og Svig og Upaalidelighed, bedrøver og krænker og gør ondt, er den Gud, som ogsaa var Jesu Gud, naar han vred sig i Getsemane eller bøjede det ellers altid løftede Hovede paa Korset: Min Gud, min Gud — — — Han lære os selv at fatte, at det ogsaa var den Gud, der oprejste ham straalende af Døde Paaskemorgen, han give os Kraft til at leve Livet under Ansvar, saa vi mærker en lille Stefanus voxe i os, om dog vort Ansigt fik Lov at straale som en Engels i Døden, langt ind i Døden, ja, længer, ja, uendeligt længer endda.

Fader vor, du i Himlen, helligt dit Navn, komme Rige, ske Vilje, paa Jord som i Himmel, giv os i Dag vort daglige Brød, forlad os vor Skyld, som vi forlade vore Skyldnere, led os ej i Fristelse, men fri os fra det onde; thi dit er Riget, Magten og Æren i Evighed Amen

Vor Herres Jesu X's Naade, Guds Kærlighed og Hellig Aands Samfund være og blive med os alle. Amen.

2. Juledag 1922.

